

بسمه تعالی
دانشکده مهندسی مکانیک
دانشکدگان فنی
دانشگاه تهران

بهینه سازی سیستم‌های مکانیکی

تکلیف شماره یک

محمد مهدی خجسته ۸۱۰۶۹۷۲۸۰

استاد: دکتر شریعت پناهی

بهار ۱۴۰۲

۱- طبق معادله شماره یک در تصویر زیر مشاهده می شود، معادله جرم تیر (hollow shaft) را می نویسیم.

Eq. 1

Weight of hollow shaft cylinder

$$w_h = \pi [(D_o/2)^2 - (D_i/2)^2] L \rho$$

For the weight of a solid shaft enter $D_i = 0.00$ or,

Eq. 2

Weight of solid shaft cylinder

$$w_h = \pi (D_o/2)^2 L \rho$$

Where

w_h = weight kg (lbs)

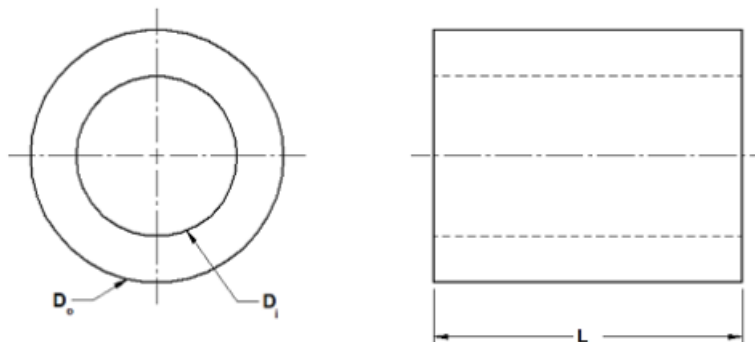
D_o = outside diameter of hollow shaft, m (in)

D_i = inside diameter of hollow shaft, m (in)

D = diameter of solid shaft, m (in)

ρ = density kg/m³, (lbs/in³)

L = length of cylinder, m (in)

$$W_h = \pi \left[\left(\frac{D_o}{2} \right)^2 - \left(\frac{D_i}{2} \right)^2 \right] L \rho \xrightarrow{\pi, L, \rho \text{ are cons.}} \left[\left(\frac{D_o}{2} \right)^2 - \left(\frac{D_i}{2} \right)^2 \right]$$

حال که معادله مورد نظر مشخص شده است، به سراغ اعمال قیدهای مسئله می‌رویم. در حال حاضر می‌توانیم در مورد دو قید زیر که در صورت سوال آمده است تصمیم‌گیری کنیم.

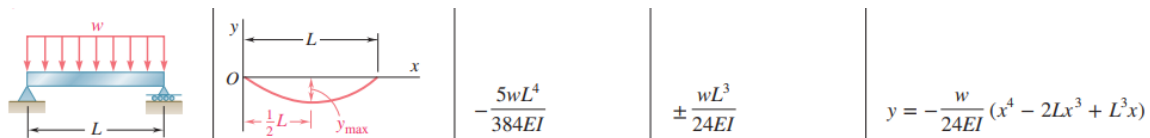
- قطر خارجی از ۶۰ میلی‌متر بیشتر نشود.
- حداقل ضخامت دیواره تیر ۱ میلی‌متر باشد.

$$g1 = D_i > 0 \rightarrow -D_i < 0$$

$$g2 = D_o \leq 60 \text{ mm} \rightarrow D_o - 60 \leq 0$$

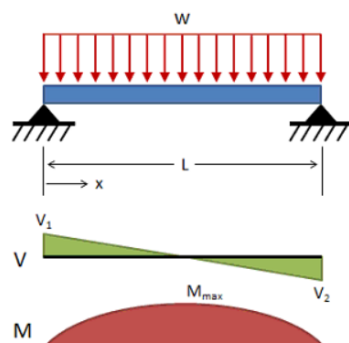
$$g3 = 1 - D_o + D_i \leq 0$$

در ادامه برای بررسی خیز و سایر پارامترهای یاد شده به سراغ جدول‌هایی که در انتهای کتاب مقاومت مصالح Beer آمده است می‌رویم. برای این نوع بارگذاری، برای صندلی مورد استفاده در فرودگاه‌ها شرایطی مانند شکل زیر را خواهیم داشت.

بررسی کامل معادلات حاکم بر این نوع بارگذاری در شکل زیر آمده است.

Simply Supported,
Uniform
Distributed Load

Deflection:

$$\delta = -\frac{wx}{24EI} (L^3 - 2Lx^2 + x^3)$$

$$\delta_{max} = \frac{5wL^4}{384EI} \quad @ x = L/2$$

Slope:

$$\theta = -\frac{w}{24EI} (L^3 - 6Lx^2 + 4x^3)$$

$$\theta_1 = -\frac{wL^3}{24EI} \quad @ x = 0$$

$$\theta_2 = +\frac{wL^3}{24EI} \quad @ x = L$$

Shear:

$$V = w(L/2 - x)$$

$$V_1 = +wL/2 \quad @ x = 0$$

$$V_2 = -wL/2 \quad @ x = L$$

Moment:

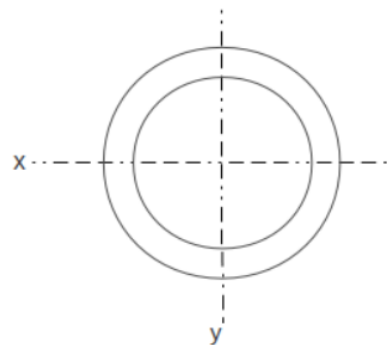
$$M_{max} = wL^2/8 \quad @ x = L/2$$

$$\delta_{\max} = \frac{5wL^4}{384EI}$$

برای Area Moment of Inertia هم مطابق شکل زیر خواهیم داشت.

Hollow Cylindrical Cross Section

The Area Moment of Inertia for a hollow cylindrical section can be calculated as

$$I_x = \pi (d_o^4 - d_i^4) / 64 \quad (5)$$

where

d_o = cylinder outside diameter

d_i = cylinder inside diameter

$$I_y = \pi (d_o^4 - d_i^4) / 64 \quad (5b)$$

$$\Rightarrow \delta_{\max} = \frac{5 \left(\frac{500}{1000} \right) (2100)^4}{384 \left(200 \times 10^9 \times 10^{-6} \right) \left(\frac{\pi (D_o^4 - D_i^4)}{64} \right)}$$

حال می‌توانیم به سراغ این قید دیگری از صورت مسئله برویم.

▪ خیز بیشینه تیر از ۱۰ میلی‌متر تجاوز ننماید.

$$g4 = \delta_{\max} \leq 10 \text{ mm} \rightarrow \delta_{\max} - 10 \leq 0$$

$$\rightarrow \frac{5 \left(\frac{500}{1000} \right) (2100)^4}{384 \left(200 \times 10^9 \times 10^{-6} \right) \left(\frac{\pi (D_o^4 - D_i^4)}{64} \right)} - 10 \leq 0$$

$$\rightarrow \frac{40516875}{\pi (D_o^4 - D_i^4)} - 10 \leq 0$$

$$\rightarrow \frac{12896921.8697}{(D_o^4 - D_i^4)} - 10 \leq 0$$

$$\rightarrow 12896921.8697 - 10(D_o^4 - D_i^4) \leq 0$$

$$\rightarrow 1289692.1869 - (D_o^4 - D_i^4) \leq 0$$

$$\rightarrow 1289692.1869 - D_o^4 + D_i^4 \leq 0$$

تنها قید باقی مانده از صورت مسئله قید زیر می باشد.

▪ مقدار بیشینه تنش عمودی در این تیر از تنش تسلیم تجاوز ننماید.

$$g5 = \sigma_{\max} \leq \sigma_y \rightarrow \sigma_{\max} - 240 \leq 0$$

$$\sigma_{\max} = \frac{M_{\max} \left(\frac{D_0}{2} \right)}{I} = \frac{\left(\frac{wL^2}{8} \right) \left(\frac{D_0}{2} \right)}{\frac{\pi (D_o^4 - D_i^4)}{64}}$$

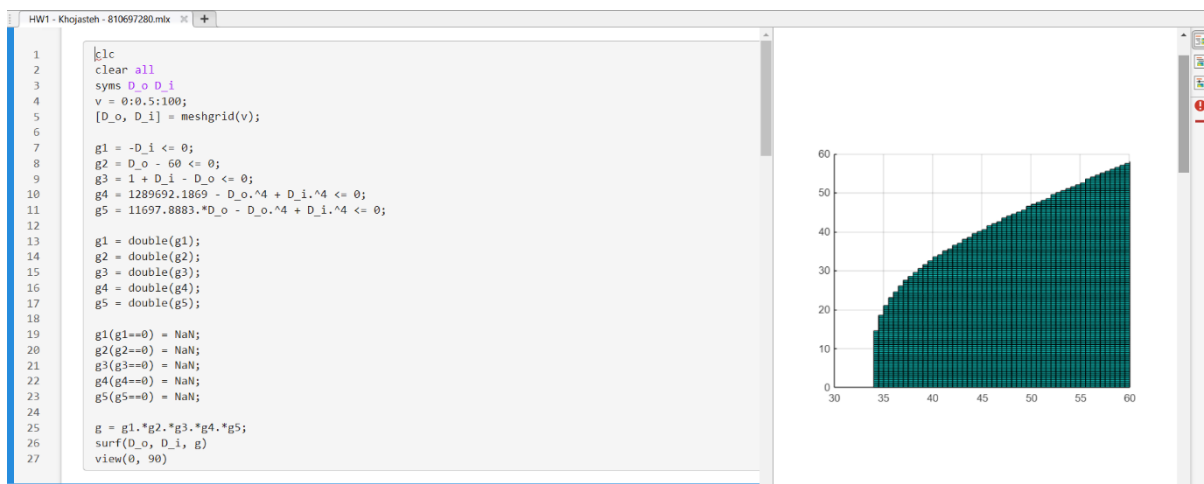
$$\rightarrow \frac{\left(\frac{wL^2}{8} \right) \left(\frac{D_0}{2} \right)}{\frac{\pi (D_o^4 - D_i^4)}{64}} - 240 \leq 0$$

$$\begin{aligned} &\rightarrow \frac{4(wL^2)(D_0)}{\pi(D_o^4 - D_i^4)} - 240 \leq 0 \\ &\rightarrow 4(wL^2)(D_0) - 240 \times \pi(D_o^4 - D_i^4) \leq 0 \\ &\rightarrow 4\left(\frac{500}{1000} \times (2100)^2\right)(D_0) - 240 \times \pi(D_o^4 - D_i^4) \leq 0 \\ &\rightarrow 11697.8883(D_0) - D_o^4 + D_i^4 \leq 0 \end{aligned}$$

نکته مهم! کلیدی روابط بدست آمده بر حسب قطر نوشته شده است نه بر حسب شعاع.

۲. با استفاده از کد نویسی در نرم افزار MATLAB ناحیه مجاز مساله را رسم کنید و محدب یا غیر محدب بودن آن را مشخص کنید.

کدهای مربوط به هر بخش در فایل پیوست تقدیم شده است.

با توجه به شکل ناحیه مجاز می توان گفت که این ناحیه محدب است ولی با چک کردن هسین تابع در نقطه زیر از بازه می توان گفت که خود تابع محدب نیست، به دلیل اینکه هسین تابع مثبت نیمه معین هم نشد:

```
HW1 - Khojasteh - 810697280.mlx +
28 clc
29 clear all
30 syms D_o D_i
31 L = 2100;
32 ro = 7800.*(10.^-9);
33 W_h = pi.*L.*ro.*[(D_o./2).^2 - (D_i./2).^2];
34 Hf = hessian(W_h);
35
36 PM1 = Hf(1,1)
PM1 =
- 819 pi
100000
37 PM2 = det(Hf)
PM2 =
- 670761 pi^2
10000000000
38
39 PM1_test = subs(PM1,[D_o,D_i],[0.05,6])
PM1_test =
- 819 pi
100000
40 PM2_test = subs(PM2,[D_o,D_i],[0.05,6])
PM2_test =
- 670761 pi^2
10000000000
```

ادامه پاسخ سوال ها در صفحه های بعد...

۳. ابتدا لاگرانژین را تشکیل داده و سپس دستگاه معادلات $\nabla L = 0$ را در نرم‌افزار MATLAB حل کنید و نقاط بحرانی را به دست آورید، سپس با بررسی شرایط بهینگی، نقطه یا نقاط کمینه را پیدا کنید.

```
HW1 - Khojasteh - 810697280.mlx
41 clc
42 clear all
43 syms D_o D_i u1 u2 u3 u4 u5 s1 s2 s3 s4 s5 L
44 L = 21000;
45 ro = 7880.*(10.^-9);
46
47 Lagrangian = (pi.*L.*ro.*[(D_o./2).^2 - (D_i./2).^2])*u1.*(-D_i + s1.^2)+u2.*(D_o - 60 + s2.^2)+u3.*(1 + D_i - D_o + s3.^2)+u4.*(1289692.1869 - D_o.^4 + D_i.^4 + s4.^2)+u5.*(11697.8883.*D_o - D_o.^4 + D_i.^4 + s5.^2);
48
49 eqn1 = s1.^2 >= 0;
50 eqn2 = s2.^2 >= 0;
51 eqn3 = s3.^2 >= 0;
52 eqn4 = s4.^2 >= 0;
53 eqn5 = s5.^2 >= 0;
54
55 eqn6 = diff(Lagrangian, 'D_o') == 0;
56 eqn7 = diff(Lagrangian, 'D_i') == 0;
57 eqn8 = diff(Lagrangian, 'u1') == 0;
58 eqn9 = diff(Lagrangian, 'u2') == 0;
59 eqn10 = diff(Lagrangian, 'u3') == 0;
60 eqn11 = diff(Lagrangian, 'u4') == 0;
61 eqn12 = diff(Lagrangian, 'u5') == 0;
62 eqn13 = diff(Lagrangian, 's1') == 0;
63 eqn14 = diff(Lagrangian, 's2') == 0;
64 eqn15 = diff(Lagrangian, 's3') == 0;
65 eqn16 = diff(Lagrangian, 's4') == 0;
66 eqn17 = diff(Lagrangian, 's5') == 0;
67
68 eqn18 = u1 >= 0;
69 eqn19 = u2 >= 0;
70 eqn20 = u3 >= 0;
71 eqn21 = u4 >= 0;
72 eqn22 = u5 >= 0;
73
74 eqns = [eqn1 eqn2 eqn3 eqn4 eqn5 eqn6 eqn7 eqn8 eqn9 eqn10 eqn11 eqn12 eqn13 eqn14 eqn15 eqn16 eqn17 eqn18 eqn19 eqn20 eqn21 eqn22];
75
76 s = solve(eqns);
77
78 D_o_min = vpa(s.D_o);
79 D_i_min = vpa(s.D_i);
80 u1_min = vpa(s.u1);
81 u2_min = vpa(s.u2);
82 u3_min = vpa(s.u3);
83 u4_min = vpa(s.u4);
84 u5_min = vpa(s.u5);
85 s1_min = vpa(s.s1);
86 s2_min = vpa(s.s2);
87 s3_min = vpa(s.s3);
88 s4_min = vpa(s.s4);
89 s5_min = vpa(s.s5);
90
91 Lagrangian_min = subs(Lagrangian, {D_o, D_i, u1, u2, u3, u4, u5, s1, s2, s3, s4, s5}, {D_o_min, D_i_min, u1_min, u2_min, u3_min, u4_min, u5_min, s1_min, s2_min, s3_min, s4_min, s5_min});
92
93 fprintf('D_o_min = %.8f\n', D_o_min(1))
94
95 D_o_min = 60.00000000
96
97 fprintf('D_i_min = %.8f\n', D_i_min(1))
98
99 D_i_min = 58.44812420
100
101 fprintf('Minimum of cost function = %.8f\n', Lagrangian_min(1))
102
103 Minimum of cost function = 2.364770
```

کدهای مربوط به هر بخش در فایل پیوست تقدیم شده است.

۴. با استفاده از کتابخانه بهینه‌سازی نرم‌افزار MATLAB، نقطه یا نقاط کمینه را بیابید. (از دستور `fmincon` استفاده کنید و نوع حلگر را `interior point` قرار دهید)

```
96 clc
97 clear all
98 syms D_o D_i u1 u2 u3 u4 u5 s1 s2 s3 s4 s5
99 L = 2100;
100 ro = 7800.*(10.^-9);
101
102 Lagrangian = (pi.*L.*ro.*[(D_o./2).^2 - (D_i./2).^2]).*u1.*(-D_i + s1.^2)+u2.*(D_o - 60 + s2.^2)+u3.*(1 + D_i - D_o + s3.^2)+u4.*(1289692.1869 - D_o.^4 + D_i.^4 + s4.^2)+u5.*(11697.8883.*D_o - D_o.^4 + D_i.^4 + s5.^2);
103
104 gradL= gradient(Lagrangian);
105 s= subs(gradL,[u1,u2,u3,u4,u5],[0,0,0,0,0]);
106 te = vpasolve(s==0);
107 |
108 test = te.D_o(1)
109
110 test = 0
111
112 test = te.D_i(1)
113
114 test = 0
115
116 test = te.s1(1)
117
118 test = 0
119
120 test = te.s2(1)
121
122 test = -7.7459666924148337703585307995648
123
124 test = te.s3(1)
125
126 test = -1.01
127
128 test = te.s4(1)
129
130 test = -1135.64615391414947895358290084841
131
132 test = te.s5(1)
133
134 test = 0
```

۵. با استفاده از کتابخانه Scipy در پایتون، مساله بهینه‌سازی را حل کنید. (نوع الگوریتم حلگر را `Trust-region` `Constrained` قرار دهید، برای محاسبه گرادیان از روش تفاضل محدود دو نقطه‌ای و برای محاسبه هسین از روش `BFGS` استفاده نمایید)

```
HW1 - Khojasteh - 810697280.py X Release Notes: 1.77.1
D:\> 1401.02 > Optimization > HW > HW1 - Khojasteh - 810697280 > HW1 - Khojasteh - 810697280.py
8 import numpy as np
9 import scipy
10
11 from scipy.optimize import minimize
12 from scipy.optimize import NonlinearConstraint
13 from scipy.optimize import BFGS
14
15 L = 2100
16 pi = 3.141592653589793
17 ro = 7800*(10^-9)
18
19 def f(x):
20     return [pi*L*ro*((x[0]/2)^2 - (x[1]/2)^2)]
21
22 from scipy.optimize import Bounds
23 bounds = Bounds([0,0], [np.inf,np.inf])
24
25 from scipy.optimize import LinearConstraint
26 linear_constraint = LinearConstraint([1,-1],-np.inf, 1)
27
28 def con f(x):
29     return [1289692.1869 - x[0]^4 + x[1]^4, 11697.8883*x[0] - x[0]^4 + x[1]^4]
30
31 nonlinear_constraint = NonlinearConstraint(cons_f, -np.inf, -10, jac='2-point', hess=BFGS())
32
33 x0 = np.array([0.4,2.5])
34 res = minimize(f, x0, method='trust_constr', jac='2-point', hess=BFGS(),
35               constraints=[linear_constraint, nonlinear_constraint],
36               options={'verbose':1}, bounds=bounds)
37
38 print(res.x)
39
```